

โครงการสร้างชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์เพื่อปฏิรูปการศึกษา: กรอบแนวคิดและขั้นตอนการทำงาน

การปฏิรูปการศึกษา ประเทศไทยจำเป็นต้องใช้ กระบวนการใหม่ใช้การ ประสานภาคีแนวราบและใช้ ชุมชนเป็นฐาน

มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์(มสส.) ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2537 ตามเจตนารมณ์ของ พลตรีนายแพทย์สฤษดิ์วงศ์ และคุณหญิงสดศรี วงศ์ถ้อยทอง ที่จะสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กระบวนการเรียนรู้ และนวัตกรรมการศึกษา

มูลนิธิฯ ตั้งใจจะขับเคลื่อนงานปฏิรูปการศึกษาโดยใช้โรงเรียนในส่วน

ท้องถิ่นและชุมชนเป็นฐาน มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือเปลี่ยนแปลงครูผู้สอนให้เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยคงความเป็นเลิศทางวิชาการและเตรียมเยาวชนให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะการใช้ชีวิตและทักษะการทำงานในศตวรรษใหม่ รวมทั้งเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้ ทั้งนี้โดยใช้แนวคิดหลักสามประการและกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างมาตรฐานใหม่ ดังรายละเอียดในเอกสารนี้ มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์(มสส.) ขอเชิญชวนภาคีที่ใส่ใจการศึกษาประเทศไทยได้ศึกษาเอกสารฉบับนี้ แลกเปลี่ยน วิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้ง เชิญร่วมงานขับเคลื่อนงานปฏิรูปการศึกษาประเทศไทยตามกระบวนการนี้

uw.ประเสริฐ พลิตพการพิมพ์

เลขาธิการมูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์

14 กุมภาพันธ์ 2554

ท่านที่สนใจสามารถร่วมแลกเปลี่ยน วิพากษ์หรือให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งแสดงความสนใจได้ทาง facebook โดยค้นหาคำ

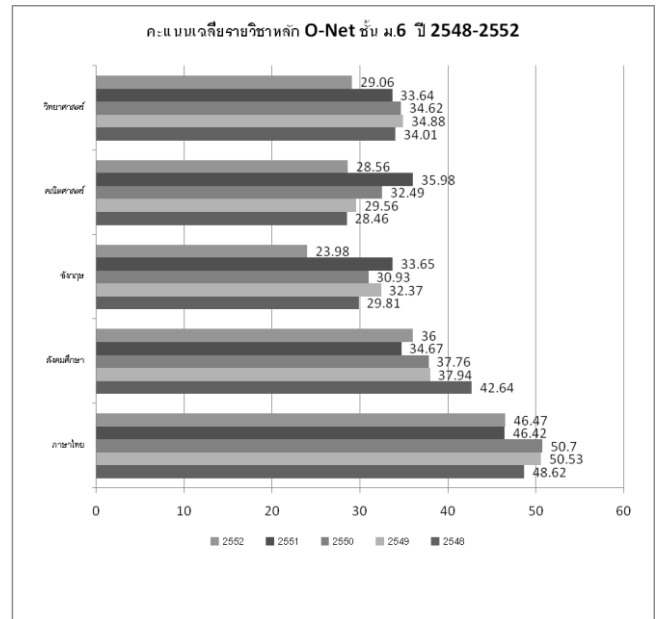
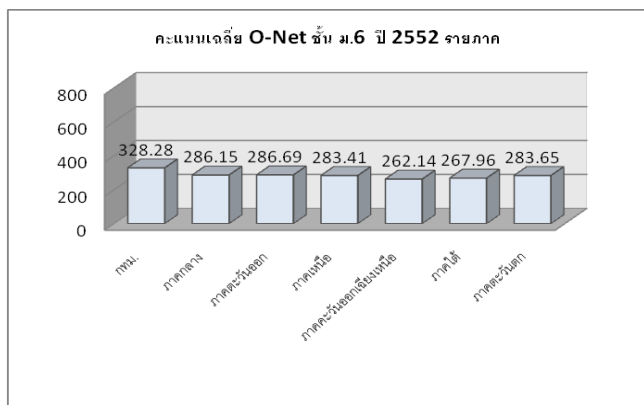
PlcSsf prasert หรือ prasertppp@gmail.com

สถานการณ์

ปฏิรูปการศึกษา 10 ปี ไม่ว่าจะหน่วยงานใดประเมินหรือทดสอบด้วยวิธีใด ผลลัพธ์เหมือนกันคือ เด็กไทยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในกลุ่มได้คะแนนต่ำ

- นักเรียนจำนวนน้อยมากที่ทำคะแนนได้ดีในลำดับต้นๆ
- สมรรถนะการอ่าน สมรรถนะทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ต่ำทุกวิชาอย่างต่อเนื่องⁱⁱ ในกลุ่มคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เด็กไทยมีคะแนนอยู่ในกลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำⁱⁱⁱ
- คะแนนจากการสอบวัดความรอบยอดของนักเรียนชั้นม. 6 (O-Net) ในวิชาหลัก มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงครึ่งในทุกวิชาตั้งแต่ปี 2548 ในปี 2552 โรงเรียนในกรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงสุด ยังอยู่ที่เพียง 328.28 คะแนน^{iv}
- ไม่แต่เฉพาะเด็กโต เด็กเล็กก็ไม่แตกต่างกัน คะแนนทดสอบสัมฤทธิ์ทางการศึกษาปี 2550 เด็กป.6 ร้อยละ 45 ทักษะการคิดได้คะแนนเฉลี่ย 18.01 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน

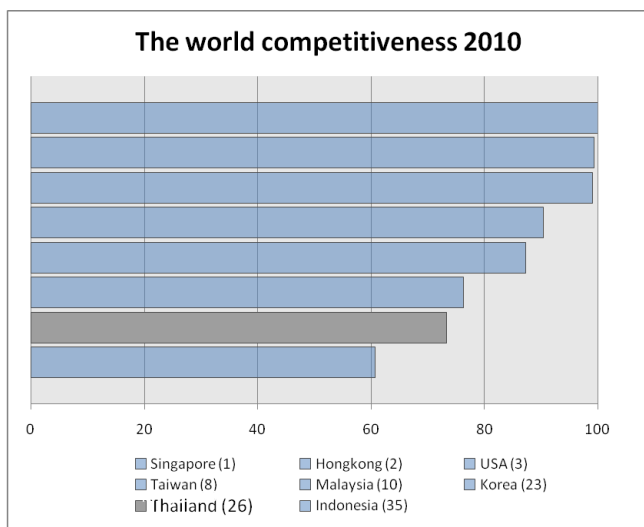
ธนาคารโลกสรุป สาเหตุสำคัญของคุณภาพการศึกษา ระดับมัธยม มาจากคุณภาพครู และขาดอุปกรณ์ในการเรียนการสอน^v

สถานการณ์ด้านแรงงาน ซึ่งสะท้อนด้านหนึ่งของคุณภาพของเด็กหลังจบการศึกษา

- การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของไทยไม่ทันการพัฒนาเศรษฐกิจ อัตราการจบมัธยมศึกษาของไทยต่ำมากเมื่อเทียบกับเพื่อนบ้านเช่น มาเลเซีย และฟิลิปปินส์^{vi}
- จากการสำรวจแรงงานในสถานประกอบการ ปัญหาด้านคุณลักษณะของแรงงานที่พบในระดับสถานประกอบการคือ แรงงานไม่อดทนต่อความกดดัน ขาดความสามารถในการเรียนรู้ และขาดความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย^{vii}
- แรงงานไม่มีทักษะเพียงพอในการปฏิบัติงาน ขาดทักษะในการสื่อสารและภาษา ขาดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ขาดการแสดงออกทางความคิดในการทำงาน และขาดทัศนคติที่ดีต่องาน^{viii} เมื่อเปรียบเทียบในระดับนานาชาติ พบว่ามีทักษะในด้านภาษาและสารสนเทศต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน^{ix}
- ความสามารถในการแข่งขันในภาพรวมของประเทศ ยังคงต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่นๆใน

ภูมิภาค (สิงคโปร์ อันดับ 1 มาเลเซียอันดับ 10 ไทย อันดับ 26)^x

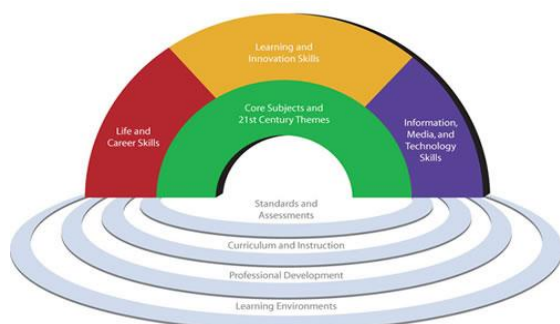
จะทำอะไร

มูลนิธิฯ ใช้แนวคิด 3 ประการในการปฏิรูปการศึกษา คือ

1. แนวคิดเรื่อง 21st Century Skills
2. แนวคิดเรื่อง Project Based Learning (PBL)
3. แนวคิดเรื่อง Professional Learning Community (PLC)

แนวคิดที่ 1 แนวคิดเรื่อง 21st Century Skills

มูลนิธิฯ จะใช้แนวคิด 21st Century Skills ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “ทักษะสำหรับอนาคต” เพื่อพัฒนาครู ให้ครูมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีทักษะสำหรับอนาคต 4 ด้าน คือ

Source: www.p21.org

- (1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation skills)
- (2) ทักษะชีวิตและประกอบอาชีพ (Life and Career skills)
- (3) ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology skills) ย
- (4) มีความรู้วิชาหลัก (Core Subjects) ได้แก่ ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ศิลปะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐและความเป็นพลเมือง และมีความรู้เฉพาะสำหรับอนาคต (21st Century Themes)

มูลนิธิฯ กำหนดเป้าหมายที่นักเรียน คือทำให้นักเรียนมีทักษะสำหรับอนาคต 4 ด้าน ดังมีรายละเอียดดังนี้

- (1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation skills) ประกอบด้วย
  1. ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และแก้ปัญหา (critical thinking & problem solvings)
  2. ทักษะการสื่อสาร (communication)
  3. ทักษะการสร้างความร่วมมือ (collaboration)
  4. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (creativity and innovation)
- (2) ทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ (Life and Career skills) ประกอบด้วย
  1. มีความสามารถในการยืดหยุ่นและปรับตัว
  2. มีเป้าหมายของชีวิตและความมุ่งมั่น
  3. เข้าใจสังคมและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม
  4. มีศักยภาพการผลิตและยอมรับการตรวจสอบ
  5. มีความเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบ
- (3) ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยี (Information, Media and Technology skills) ประกอบด้วย

1. ความรู้ด้านข้อมูลข่าวสาร
2. ความรู้ด้านสื่อ
3. ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

(4) **มีความรู้วิชาหลัก** (Core Subjects) ได้แก่ ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ศิลปะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐและความ เป็นพลเมือง และมีความรู้เฉพาะสำหรับอนาคต (21st Century Themes) ได้แก่

1. ความรู้เรื่องความเป็นไปของโลก (Global awareness)
2. ความรู้ทางการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจและการประกอบการ (Financial, Economic, Business, and Entrepreneurial Literacy)
3. ความรู้เรื่องความเป็นพลเมือง (Civic Literacy)
4. ความรู้เรื่องสุขภาพ (Health Literacy)
5. ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

แนวคิดที่ 2 แนวคิดเรื่อง Project Based Learning (PBL)

เพื่อให้ได้ครูและนักเรียนที่มีทักษะสำหรับอนาคตตามแนวคิดที่ 1 มูลนิธิฯ จะร่วมมือกับภาคีทำให้การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นรายวิชาเปลี่ยนรูปแบบเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วย Project Based Learning (PBL) นั่นคือครูจะทำหน้าที่ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถทำงานเป็นทีมเพื่อช่วยกันทำให้โครงการที่กำหนดให้ลุล่วง ทั้งนี้โดยที่นักเรียนจำเป็นต้องฝึกใช้ทักษะสำหรับอนาคตทุกด้าน

สิ่งที่นักเรียนได้รับจึงมิใช่ตัวความรู้ (knowledges) หรือวิธีการความรู้ (searching) แต่เป็นทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation skills) ทักษะชีวิตและประกอบอาชีพ (Life and Careers skills) ทักษะด้าน

ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology skills) มีความรู้วิชาหลัก (Core Subjects)และความรู้เฉพาะสำหรับอนาคต (21st Century Themes) กล่าวเฉพาะเรื่องทักษะการเรียนรู้ นักเรียนจะต้องได้ฝึกใช้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และแก้ปัญหา (critical thinking & problem solvings) ทักษะการสื่อสาร (communication) ทักษะการสร้างความร่วมมือ (collaboration) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (creativity and innovation)

Source: <http://educationvisionleadership.edublogs.org>

แนวคิดที่ 3 แนวคิดเรื่อง Professional Learning Community (PLC)

เพื่อให้ได้กระบวนการเรียนรู้แบบ PBL ตามแนวคิดที่ 2 มูลนิธิฯ จะร่วมมือกับภาคี ค้นหาและสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูคือ Professional Learning Community(PLC) ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์”

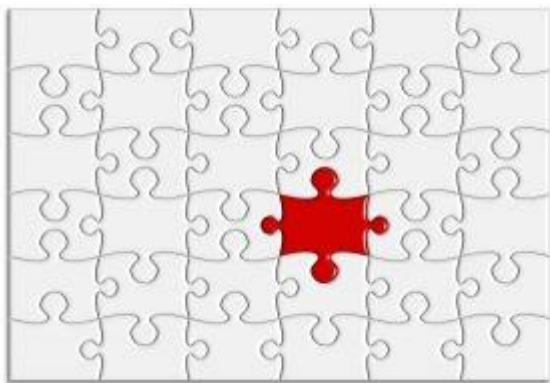
มูลนิธิฯ จะร่วมมือกับภาคีจัดกระบวนการให้ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ที่เกิดขึ้นเป็นผู้สรรค์สร้างมาตรฐานและหลักสูตรใหม่ แบบประเมินหลักสูตรและแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแนวใหม่ รวมทั้งคู่มือพัฒนาครูเพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ PBL ที่มี ความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนในแต่ละท้องถิ่น

ตัวอย่างโร

ขั้นตอนที่ 1 เชิญชวนภาคี

มูลนิธิฯ จะประกาศเชิญชวนภาคีที่ใส่ใจการปฏิรูป การศึกษาด้วยกระบวนการที่ใหม่คือ แนวคิด 3 ประการ ดังกล่าว มาร่วมพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรัชญาหรือ และระดมสมอง เพื่อค้นหาปรัชญา อุดมการณ์ และกระบวนการที่สอดคล้องกัน สามารถ ร่วมเดินทางไปด้วยกันเพื่อปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย

มูลนิธิฯ คาดหวังที่จะได้ทำงานร่วมกับภาคีจำนวนมาก เพื่อสร้าง “ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์” ประสบผลลัพท์ ที่ดีนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาประเทศไทยในที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 ดันหาครูเพื่อศิษย์

มูลนิธิฯ จะเชิญชวนภาคีให้ช่วยกันค้นหา (mapping) ครู เพื่อศิษย์ในท้องถิ่นต่างๆ โดยมีเงื่อนไขว่าครูเพื่อศิษย์นั้น สามารถเข้าร่วมโครงการฯ โดยได้รับความเห็นชอบและ สนับสนุนทั้งด้านงบประมาณและการจัดการธุรกรรมจาก หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและ หน่วยงานต้นสังกัด คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขต พื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานเอกชน แล้วแต่กรณี

“ครูเพื่อศิษย์” มีเกณฑ์คัดเลือกดังนี้

1. เป็นครูที่มีประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนการสอนแบบ Project Based Learning (PBL)
2. การเรียนการสอนแบบ PBL นั้นอาจจะไม่ครอบคลุม กลุ่มสาระวิชาหลักหรือครอบคลุมการใช้ความรู้จากกลุ่ม สาระวิชาหลักก็ได้ แต่ถ้าครอบคลุมกลุ่มสาระวิชาหลักแม้ เพียงบางวิชาจะได้รับการพิจารณาก่อน
3. การเรียนการสอนแบบ PBL นั้นอาจจะไม่เชื่อมโยง กับปัญหาของโรงเรียนหรือของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ก็ ได้ แต่ถ้าครอบคลุมปัญหาของโรงเรียนหรือของชุมชนที่ โรงเรียนตั้งอยู่จะได้รับการพิจารณาก่อน
4. การเรียนการสอนแบบ PBL นั้นอาจจะเป็น กระบวนการที่ทำให้ให้นักเรียนต้องใช้ “ความรู้สำเร็จรูป” เป็นหลักหรืออาจจะ เป็นกระบวนการที่ทำให้ให้นักเรียนต้องใช้ “ทักษะค้นหาความรู้” เป็นหลักก็ได้ แต่ถ้าเป็น กระบวนการที่ทำให้ให้นักเรียนต้องใช้ “ทักษะการเรียนรู้” เป็นหลักจะได้รับการพิจารณาก่อน
5. การเรียนการสอนแบบ PBL นั้นอาจจะ เป็น กระบวนการที่ทำให้ให้นักเรียนต้องใช้เพียง “ทักษะค้นหา ความรู้แล้วนำมาเขียนรายงานส่ง” ก็ได้ แต่ถ้าเป็น กระบวนการที่ทำให้ให้นักเรียนต้องใช้ “ทักษะการคิดเชิง วิพากษ์และสังเคราะห์ความรู้” จะได้รับการพิจารณาก่อน
6. การเรียนการสอนแบบ PBL นั้นอาจจะไม่มีหลักฐาน หรือข้อพิสูจน์ว่าช่วยให้ผลการเรียนหรือผลการสอบเข้า ต่อมหาวิทยาลัยของนักเรียนดีขึ้น แต่ถ้าเป็นกระบวนการ ที่มีหลักฐานหรือข้อพิสูจน์ว่าทำให้ผลสัมฤทธิ์ทาง การศึกษาดีขึ้นแม้เพียงบางส่วนจะได้รับการพิจารณาก่อน
7. ครูเพื่อศิษย์นั้นควรได้รับความสุขภายใน (inner well-being) จากการที่ได้จัดการเรียนการสอนแบบ PBL และ

มีความมุ่งมั่นที่จะค้นหาและพัฒนาศักยภาพรอบด้านของนักเรียนมากกว่าการสอนและวัดผลตามขนบปกติ รวมทั้งได้รับการสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณและการจัดการธุรกรรมจากผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานต้นสังกัดให้มาเข้าร่วมโครงการฯ ได้

ขั้นตอนที่ 3 จัดวงแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อค้นหาทักษะสำหรับอนาคต

มูลนิธิฯ และภาคีจะช่วยเหลือ facilitators, notetakers และนักวิชาการสาขาต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดวงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเพื่อศิษย์ที่ค้นพบในขั้นตอนที่สอง

มูลนิธิฯ จะเป็นผู้จัดการออกแบบวงพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเตรียมความพร้อม facilitators, notetakers และนักวิชาการ รวมทั้งทำให้วงแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นไปตามแบบฉบับที่ มูลนิธิฯ เคยมีประสบการณ์ตรง สามารถทำให้เกิดผลลัพธ์ 3 ประการคือ

1. ผู้เข้าร่วมวง (participants) ในที่นี้คือครูเพื่อศิษย์ มีการพัฒนาจิต รับรู้ถึงความสุขภายในที่ตนเองได้รับจากการจัดการเรียนการสอนแบบPBL และยืนยันถึงคุณค่าของงานที่ตนเองทำ คุณค่าของวิชาชีพครู และคุณค่าของชีวิต
2. ผู้เข้าร่วมวง (participants) ในที่นี้คือครูเพื่อศิษย์ ได้รับความรู้เรื่องราว (story) ของครูเพื่อศิษย์ท่านอื่นๆ ด้วยความชื่นชม และเกิดแรงบันดาลใจที่จะกลับไปพัฒนาวิธีของตนเองรวมทั้งมีแรงบันดาลใจที่จะกลับไปจัดวงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเพื่อศิษย์ด้วยตนเอง

3. ผู้เข้าร่วมวง (participants) ในที่นี้คือครูเพื่อศิษย์ ได้รับทั้ง tacit knowledge จากในวง และ explicit knowledge จากการถอดบทเรียนของ notetakers หรือการตั้งคำถามที่วิชาการจากนักวิชาการ เพื่อนำไปปรับปรุงให้การเรียนการสอนแบบ PBL ของตนเองมีศักยภาพที่สูงขึ้น ดังนี้

- มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสำหรับอนาคต
- ครอบคลุมวิชาหลัก
- มีความเชื่อมโยงกับชุมชน
- ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนเปลี่ยนไปในทางที่ดี

มูลนิธิฯ จะคอยดูแลกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ผู้เข้าร่วมวงได้เล่าเรื่อง (story telling) เป็นสำคัญ และดูแลให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรื่องเล่าความสำเร็จ (success story sharing) รวมทั้งใช้กลไกการสะท้อนความรู้สึกร่วม (reflection) เหนียวินให้เกิดการก้าวข้ามเนื้อหาไปสู่ประเด็นการเรียนรู้ มีการบันทึกเทปหรือการจดบันทึกที่ถูกต้องของการจัดการความรู้ (knowledge management) แล้วแปลง tacit knowledge เป็น explicit knowledge เพื่อเป็นเอกสารอ้างอิงและเผยแพร่

มูลนิธิฯ จะคอยดูแลกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไม่ให้เป็นการประชุมในขนบปกติ ได้แก่ การประชุมระดมสมอง การประชุมระดมความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะ การนำเสนอผลงาน รวมทั้งการดำเนินกล่าวโทษ ทั้งนี้ด้วยประสบการณ์การจัดวงแลกเปลี่ยนเรียนรู้จำนวนมากที่พบว่าการประชุมในขนบปกติไม่ทำให้เกิดการขับเคลื่อนระบบ

ขั้นตอนที่ 4 มุมเกลียวความรู้ PBL และทักษะ สำหรับอนาคต

มูลนิธิฯ และ ภาคีจะร่วมมือกันในการออกแบบวง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระยะต่อไป ซึ่งเป็นไปได้ 3 กรณี ได้แก่

1. จัดวงพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซ้ำ เพื่อทำให้เกิดการ มุมเกลียวความรู้อย่างต่อเนื่อง นำไปสู่รูปแบบของ PBL ที่สมบูรณ์ เหมาะสมกับช่วงชั้น และตอบสนองต่อการใช้ ทักษะสำหรับอนาคต
2. ขยายจำนวนวงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียนเป้าหมาย หรือพื้นที่เป้าหมายที่คัดเลือกแล้ว เพื่อให้เกิดวง แลกเปลี่ยนเรียนรู้จำนวนมากเพียงพอที่จะเปลี่ยนแปลง กระบวนทัศน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโรงเรียน เป้าหมายหรือพื้นที่เป้าหมาย
3. จัดวงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างพื้นที่หรือข้ามพื้นที่ เพื่อให้เกิดวงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับมหภาค นำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใน ประเด็นการปฏิรูปการศึกษาประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 5 สร้างชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์

มูลนิธิฯ และ ภาคีจะร่วมกันผลักดันให้วงพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง PBL ที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกใช้ ทักษะสำหรับอนาคต ครอบคลุมวิชาหลัก มีความ เชื่อมโยงกับชุมชน และช่วยให้ผลสัมฤทธิ์การศึกษา เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีนี้ ยกระดับการจัดวง แลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็น “ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์” โดยมีงบประมาณของตนเองในรูปของกองทุนหรือมูลนิธิ ที่เล็งเห็นความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาประเทศไทย โดยรูปแบบของชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์อาจจะ เป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ดังนี้

1. เป็นชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ของส่วนท้องถิ่นใดๆ
2. เป็นชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ออนไลน์ไม่ว่าจะ เป็นในรูปแบบ blog, webpage, social network หรือ รูปแบบอื่นใด

ขั้นตอนที่ 6 พัฒนามาตรฐาน หลักสูตร แบบ ประเมิน และคู่มือพัฒนาครู

มูลนิธิฯ และภาคีจะร่วมมือกันในการยกระดับชุมชนการ เรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ให้สามารถผลิตผลงานที่สามารถใช้เป็น โครงสร้างพื้นฐานในการปฏิรูปการศึกษาประเทศไทย คือ

1. **มาตรฐาน** การจัดPBLที่มีลักษณะพึงประสงค์ ได้แก่
  - เป็นPBLที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกใช้ทักษะสำหรับ อนาคต
  - ครอบคลุมวิชาหลัก
  - มีความเชื่อมโยงกับชุมชน
  - ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์การศึกษาเปลี่ยนแปลงไป ในทางที่ดี
2. **หลักสูตร** การจัดPBLที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงชั้น
3. **แบบประเมิน** ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแนวใหม่
4. **คู่มือพัฒนาครู** ให้เป็นผู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 7 สร้างสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

มูลนิธิ และภาคีจะร่วมมือกันในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ ให้สาธิตหรือผลิตชุดความรู้ที่ว่าการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของห้องเรียน (classroom) ที่ใช้ประโยชน์ด้วยการจัดแบ่งคาบเรียนเป็นรายวิชาคาบละ 45-60 นาที กลายเป็นสตูดิโอการเรียนรู้ (learning studio) ที่ใช้ประโยชน์พื้นที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้โดยเสรี และตอบสนองต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะสำหรับอนาคตให้แก่เด็กไทย

ใจตัวใจ

1. **ดรูเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้สอนกลายเป็นผู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้**
2. **ห้องเรียนเปลี่ยนจากห้องเรียนแบบเดิม กลายเป็นสตูดิโอเรียนรู้**
3. **การเรียนการสอนที่มุ่งมอบความรู้จำนวนมากให้แก่ทีเรียน กลายเป็นการออกแบบและจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะให้ใช้ทักษะสำหรับอนาคต**
4. **เด็กไทยมีทักษะสำหรับอนาคตครบทุกด้าน เป็นผู้ใหญ่เรียนรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต**

อ้างอิง

- i World Bank. Thailand Social Monitor: Improving Secondary Education. 2007.
- ii Program for International Student Assessment (PISA) ประเมิน reading literacy, mathematics literacy, scientific literacy ปี 2006 และ 2009
- iii Trends in international Mathematics and Science study (TIMSS) 2007.
- iv สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) วิจัยการศึกษไทย ซึ่งด้วย O-NET, I-NET, V-NET, U-NET, N-NET, GAT และ PAT พุทธศักราช 2553
- v World Bank. 2007. อ้างแล้ว
- vi World Bank. Thailand Investment Climate, Firm Competitiveness and Growth. 2006
- vii สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2551
- viii ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ 2547 รายงานการวิจัยโครงการศึกษาความสัมพันธ์ของกำลังคนในอุตสาหกรรมกับการผลิตบุคลากรในสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
- ix World Bank. 2006. อ้างแล้ว
- x International Institute for Management Development (IMD) www.imd.org. 2010.